

Система оцінювання результатів навчання здобувачів освіти 5-7 класів з географії.

Критерії оцінювання природничої освітньої галузі результатів навчання здобувачів освіти 5-7 класів розроблені на основі:

- Державного стандарту базової середньої освіти
- освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженою наказом комунального закладу «Златопільський ліцей № 3 «Успіх» Златопільської міської ради Харківської області» від 30.08.2024 № 119 «Про затвердження освітньої програми для 5-9 класів комунального закладу «Златопільський ліцей № 3 «Успіх» Златопільської міської ради Харківської області»;
- Навчальної програми для закладів загальної середньої освіти. «ГЕОГРАФІЯ 6 клас». Автор: Чубукін О.О. затверджена на засіданні педагогічної ради комунального закладу «Златопільський ліцей № 3 «Успіх» Златопільської міської ради Харківської області» 29.08.2025 протокол № 2.
- Навчальної програми з курсу «Географія». 7 клас НУШ. Автор: Чубукін О.О. затверджена на засіданні педагогічної ради комунального закладу «Первомайський ліцей № 3 «Успіх» Первомайської міської ради Харківської області» 29.08.2025 протокол № 2.
- наказу Міністерства освіти і науки України від 02.08.2024 № 1093 «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання».
- Лист МОНУ від 14.03.2025 № 1/4895-25 «Про окремі питання оцінювання результатів навчання»
- Наказ МОНУ від 03.06.2008 № 496 (Журнали 5-11) частково
- Алгоритм фіксації результатів навчання учнів 5-8 класів у класних журналах. Рішення педагогічної ради від 29 серпня 2025 року протокол № 2:

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів є формувальне оцінювання, підсумкове оцінювання та державна підсумкова атестація.

Результати оцінювання фіксуються у класних журналах та в електронному журналі на платформі «Мрія». При необхідності оцінки надсилаються в індивідуальному порядку шляхом використання месенджера Viber (в особисті повідомлення), повідомлення по телефону.

Основні види оцінювання навчальних досягнень учнів:

Формувальне оцінювання передбачає відстеження навчальної діяльності учнів, надання учням підтримки, коригування засобів та методів навчання у випадку виявлення їх неефективності.

Форми проведення:

Усні відповіді, активна участь у дискусіях, робота з джерелами інформації, короткі письмові завдання, експрес-опитування, аналіз ситуацій (кейсів).

Поточне оцінювання за групами результатів орієнтовано на досягнення конкретних компетентностей і розвиток навичок.

- Використовується для оцінки роботи над окремими темами, проєктами, практичними роботами
- є основою для виставлення семестрової оцінки, якщо учень/учениця написав/писала гірше, ніж міг/могла, щоб врахувати його/її прогрес
- поточні оцінки, які не співвідносяться з певними групами результатів, не враховуються при виставленні семестрової оцінки, а використовуються лише для відстеження індивідуального освітнього поступу.

Форми робіт:

усні відповіді, фронтальне опитування, експрес-тести, міні-диктанти, складання схем та таблиць, робота з джерелами, розв'язання ситуаційних завдань (Кейси), критичний аналіз медіа-текстів, навчальні вправи (практикуми), есе-роздум, рефлексивні завдання, робота в малих групах та парах, взаємооцінювання, самооцінювання та інше.

З метою здійснення учнем **самооцінювання** успішності оволодіння навчальним матеріалом здійснюється автоматичне оцінювання результатів тестування відповіді учнів та учениць і може проводитись з використанням таких ресурсів:

- Classtime
- «На урок»
- Google-форма
- Learningapps

Фіксується в журналі в колонці з датою уроку, із зазначенням групи результатів.

Усі виконані письмові роботи будуть оцінені учителем безпосередньо через Googleclassroom.

Підсумкове оцінювання.

Оцінювання навчальних досягнень учнів після вивчення логічно завершеної теми (блоку).

Проводиться наприкінці семестру одна комплексна підсумкову робота за всіма групами результатів чи кілька підсумкових робіт за окремими групами.

Форми проведення:

Тематичні контрольні роботи (тести, комбіновані), міні-проекти, практичні роботи, які потребують застосування знань.

Семестрове оцінювання.

Є узагальненою оцінкою. Поточні оцінки за групами результатів враховують під час виведення семестрової оцінки за кожною групою результатів. Також враховуються результати підсумкового оцінювання за кожною групою результатів.

Семестрова оцінка розраховується як середнє арифметичне семестрових оцінок за кожною групою результатів.

Річне оцінювання виставляється з урахуванням результатів оцінювання за перший та другий семестри навчального року.

Підсумкова комплексна робота за рік не проводиться.

Критерії оцінювання по групах результатів з природничої галузі для нової української школи

Бал	ГАЛУЗЕВІ КРИТЕРІЇ Критерії оцінювання		
	Група результатів 1 <i>Проводить дослідження природи</i>	Група результатів 2 <i>Здійснює пошук та опрацьовує інформацію</i>	Група результатів 3 <i>Усвідомлює закономірності природи</i>
1	Учень /учениця: виконує частину простих завдань / дослідницьких дій за наданим зразком з допомогою вчителя	Учень /учениця: сприймає і розпізнає інформацію отриману від учителя / інших осіб	Учень /учениця: намагається відповідати на прості запитання
2	Учень /учениця: виконує прості завдання / дослідницькі дії за наданим зразком з допомогою вчителя	Учень /учениця: відтворює незначну частину інформації, отриманої від учителя / інших осіб або із запропонованих джерел	Учень /учениця: намагається знаходити у почутому / прочитаному часткові відповіді на прості запитання; намагається виконувати прості завдання / навчальні дії за наданим зразком з допомогою вчителя; слухає інших, комунікує за потреби

3	Учень /учениця: виконує завдання / дослідницькі дії за наданим зразком з допомогою вчителя; долучається до роботи в групі під час виконання дослідницьких дій	Учень /учениця: відтворює частину інформації, отриманої від учителя / інших осіб або із запропонованих джерел	Учень /учениця: знаходить у почутому / прочитаному частковій відповіді на запитання; виконує окремі завдання / навчальні дії за наданим зразком з допомогою вчителя; долучається до роботи в групі намагається висловлювати свої думки
4	Учень /учениця: виконує завдання / дослідницькі дії за зразком з допомогою вчителя; частково виконує обов'язки, розподілені в групі під час виконання дослідницьких дій / завдань; пояснює окремі дослідницькі дії	Учень /учениця: відтворює за зразком основну інформацію, отриману із запропонованих джерел; висловлює свої думки, використовуючи отриману інформацію	Учень /учениця: розуміє окремі поняття / терміни / навчальні дії; виконує завдання / навчальні дії за зразком з допомогою вчителя; частково виконує обов'язки, розподілені в групі
5	Учень /учениця: виконує дослідницькі дії за запропонованим алгоритмом, за потреби звертаючись по допомогу; розпізнає з допомогою вчителя проблеми, які можна розв'язати дослідницьким способом; виконує завдання в групі відповідно до визначених обов'язків під час виконання дослідницьких дій/ завдань	Учень /учениця: застосовує частково інформацію, отриману від учителя / інших осіб або із запропонованих джерел, для виконання навчальних завдань; знаходить у почутому / прочитаному відповіді на прості запитання	Учень /учениця: намагається пояснити основні поняття / явища / навчальні дії, виконує завдання / навчальні дії за запропонованим алгоритмом з допомогою вчителя; виконує свою частку групові роботи
6	Учень /учениця: розуміє і пояснює виконує репродуктивні види діяльності за запропонованим алгоритмом самостійно, розпізнає з допомогою вчителя проблеми, як можна розв'язати дослідницьким способом і висловлює припущення щодо їх розв'язання; виконує дослідницькі дії / спільне завдання в групі відповідно до визначених обов'язків	Учень /учениця: здійснює пошук інформації в запропонованих джерелах; застосовує інформацію, отриману від учителя / осіб або із запропонованих джерел для виконання навчальних завдань	Учень /учениця: розуміє і пояснює основні: поняття / явища / навчальні дії з допомогою вчителя, наводить прості приклади, виконує завдання / навчальні дії за запропонованим алгоритмом самостійно, виконує спільне завдання в групі відповідно до визначених обов'язків
7	Учень /учениця: виконує репродуктивні й частково-пошукові види дослідницької діяльності за запропонованим алгоритмом або в співпраці; розпізнає проблемні ситуації з допомогою вчителя, розв'язує їх відомим способом; співпрацює в групі, виконуючи дослідницькі завдання	Учень /учениця: знаходить у запропонованих джерелах потрібну інформацію для виконання навчальних завдань і розв'язання проблемних ситуацій; відповідає на окремі запитання за опрацьованою інформацією, поданою в різний спосіб; перетворює один вид інформації в інший за зразком	Учень /учениця: відповідає на окремі запитання, наводить типові приклади й аргументи на підтвердження висловленої думки; виконує репродуктивні й частково-пошукові види навчальної діяльності за запропонованим алгоритмом самостійно або в групі, розпізнає проблемні ситуації з допомогою вчителя, висловлює припущення щодо їх розв'язання; налагоджує комунікацію, співпрацює в групі за погодженим планом, виконуючи навчальні завдання

8	Учень /учениця: виконує окремі пошукові, дослідницькі та/ або творчі дії; розв'язує проблемні ситуації відомими способами під керівництвом вчителя; активно співпрацює з іншими, визначає свої завдання в груповій дослідницькій діяльності	Учень /учениця: аналізує інформацію, отриману з обраних джерел, зіставляє, порівнює її за заданою ознакою; відповідає на запитання за опрацьованою інформацією, поданою в різний спосіб; перетворює інформацію одного виду в інший	Учень /учениця: розрізняє проблемні ситуації, розв'язує їх відомим способом з допомогою вчителя; відповідає на запитання, доповнює думку / відповіді однокласників; вконує окремі навчальні дії; активно співпрацює з іншими, виконуючи навчальні завдання, визначає свої завдання в групі; залучає інших до співпраці в межах запропонованої теми
9	Учень /учениця: виконує пошукові, дослідницькі та творчі завдання; розв'язує проблемні ситуації відомими способами; пропонує способи розв'язання проблемних ситуацій під керівництвом учителя; активно співпрацює та допомагає іншим, виконуючи дослідницькі завдання	Учень /учениця: аналізує інформацію, отриману з різних джерел; добирає спосіб унаочнення інформації	Учень /учениця: Розпізнає проблемні ситуації запропонованих, розв'язує їх відомими способами керівництвом учителя; добирає доречні приклади та аргументи щодо висловлення думки; виконує пошукові завдання; активно співпрацює з іншими, генерує ідеї під час виконання завдання
10	Учень /учениця: ставить запитання, установлює логічні зв'язки між досліджуваними об'єктами, явищами, процесами; застосовує здобуті знання й практичні вміння в різних дослідницьких проблемних ситуаціях; пропонує кілька способів розв'язання проблемної ситуації самостійно або в групі	Учень /учениця: виокремлює істотну й потрібну інформацію, отриману з різних джерел; оцінює інформацію за наданими критеріями під керівництвом учителя	Учень /учениця: розпізнає проблемні ситуації; ставить запитання, установлює логічні зв'язки між об'єктами, фактами, явищами; застосовує здобуті знання й практичні вміння в типових навчальних ситуаціях; здійснює різні види діяльності, пропонує кілька способів розв'язання проблемної ситуації самостійно або в групі, долучається до розроблення критеріїв оцінювання власної діяльності, діяльності групи
11	Учень /учениця: застосовує здобуті знання й практичні вміння в нестандартних ситуаціях; аналізує власні навчальні дії самостійно або в групі; конструктивно взаємодіє в групі під час дослідницької діяльності; висловлює власну позицію, аргументує її, робить висновки	Учень /учениця: знаходить й аналізує її; узагальнює отриману з різних джерел; оцінює інформацію за наданими критеріями	Учень /учениця: висловлює щодо проблемної ситуації власну позицію, аргументує її; оцінює різні аспекти проблеми; використовує наукові факти для формулювання власних суджень; застосовує здобуті знання й практичні вміння в нетипових ситуаціях; конструктивно взаємодіє в групі для розв'язання спільних навчальних завдань; здійснює різні види діяльності, аналізує власні навчальні дії і дії груп
12	Учень /учениця: застосовує здобуті знання й практичні вміння, усвідомлює ризики і прогнозує наслідки; аналізує й оцінює власні дослідницькі дії; ініціює, планує та організовує співпрацю в групі для виконання дослідницьких / творчих завдань	Учень /учениця: порівнює, зіставляє та оцінює інформацію, отриману з різних самостійно вибраних джерел; оцінює надійність джерел інформації	Учень /учениця: висловлює щодо проблемної ситуації власну позицію, аргументує її, робить висновки; установлює закономірності, підтверджує їх прикладами; застосовує здобуті знання й практичні вміння для розв'язання проблемних ситуацій, усвідомлює ризики прогнозує наслідки, аналізує власні навчальні дії, планує свій подальший навчальний поступ; організовує співпрацю в групі для досягнення навчальних цілей; толерує різні точки зору, опосередковує спілкування в групі.

Система оцінювання результатів навчання здобувачів освіти 10 класів з географії

Оцінюючи навчальні досягнення учнів з географії, учитель має враховувати:

- правильність і науковість викладення матеріалу, повноту розкриття понять і закономірностей, точність вживання географічної та картографічної термінології;
- ступінь самостійності відповіді;
- логічність, доказовість у викладенні матеріалу;
- ступінь сформованості інтелектуальних, загальноосвітніх, специфічних умінь (робота з картографічними, статистичними та іншими додатковими матеріалами).

Система оцінювання навчальних досягнень учнів 10 класу з географії базується на чотирирівневих критеріях (початковий, середній, достатній, високий) і враховує правильність викладення матеріалу, повноту розкриття понять, самостійність, логічність, доказовість, а також вміння працювати з різними джерелами інформації (картами, статистикою тощо)

Рівні навчальних досягнень	Бали	Характеристика навчальних досягнень учня (учениці)
Початковий	1	Учень (учениця) називає окремі географічні явища та об'єкти й за допомогою вчителя знаходить відмінності між ними
	2	Учень (учениця) відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про географічні об'єкти та явища; з допомогою вчителя знаходить їх на карті.
	3	Учень (учениця) відтворює частину навчального матеріалу, з допомогою вчителя виконує елементарні географічні завдання використовуючи карту, самостійно називає окремі географічні поняття

Середній	4	Учень (учениця) за допомогою вчителя відтворює основний навчальний матеріал. Називає, відповідно до теми конкретного уроку, компоненти географічної оболонки та складові господарської діяльності; виконує за зразком практичну роботу; під час відповіді користується картографічним матеріалом
	5	Учень (учениця) відтворює основний навчальний матеріал, здатний описувати географічні об'єкти чи явища за типовим планом допускаючи помилки; знаходить на карті окремі географічні об'єкти та явища, що передбачені навчальною програмою
	6	Учень (учениця) виявляє знання і розуміння основних географічних положень, відтворює навчальний матеріал з незначними порушенням послідовності характеристик географічних об'єктів та явищ. На середньому рівні володіє географічною номенклатурою
Достатній	7	Учень (учениця) в цілому правильно відтворює навчальний матеріал і має достатні географічні знання для вирішення нескладних завдань. Має чіткі уявлення про природні та суспільні явища; вміє спостерігати за навколишнім середовищем; достатньо володіє картографічним матеріалом
	8	Учень (учениця) відтворює основні географічні поняття, встановлює найсуттєвіші географічні зв'язки і залежності між природними та суспільними процесами і явищами. Логічно відтворює засвоєний матеріал, допускаючи певні неточності. Робить прості висновки. Застосовує здобуті знання на практиці. Володіє обов'язковою географічною номенклатурою.
	9	Учень (учениця) добре володіє навчальним географічним матеріалом, вміє його аналізувати, може застосовувати його для виконання практичних робіт; має чіткі уявлення про компоненти природи і просторову організацію господарства; пояснює причинно-наслідкові зв'язки в природі і господарській діяльності; вміло використовує картографічний матеріал в ході роботи.
Високий	10	Учень (учениця) усвідомлює сучасну географічну картину світу, здійснює оцінку природних і суспільних процесів та явищ, передбачених навчальною програмою; розуміє прикладний характер географічних знань, дає розгорнуту відповідь та робить узагальнені висновки; вільно

		відбирає і узагальнює необхідну географічну інформацію, оперує більшістю географічних понять; використовує різні картографічні джерела.
	11	Учень (учениця) має глибокі знання про об'єкт вивчення, застосовує наукову термінологію, аргументує свої твердження і висновки, вміє працювати з різними додатковими джерелами географічної інформації; на високому рівні аналізує та використовує картографічний матеріал.
	12	Учень (учениця) володіє ґрунтовними географічними знаннями, використовує міжпредметні зв'язки, висловлює та аргументує власне ставлення до різних поглядів на об'єкт вивчення; самостійно аналізує природні та суспільні явища, робить відповідні висновки і узагальнення; здатний розв'язувати проблемні завдання; вільно володіє картографічною інформацією та творчо її використовує.

У 10 класі застосовуються такі види оцінювання:

Поточне оцінювання

Здійснюється на кожному уроці і має на меті перевірку засвоєння учнями навчального матеріалу, активності та якості роботи.

Форми:

Усні відповіді (індивідуальні, фронтальні). Виконання практичних робіт (робота з контурними картами, заповнення таблиць, побудова графіків, діаграм). Перевірка виконання домашнього завдання (письмові відповіді, підготовка повідомлень). Географічні диктанти, термінологічні розминки та ін.

Тематичне оцінювання

Проводиться після вивчення логічно завершеної частини навчального матеріалу (теми).

Важливо: Оцінка за **практичні роботи** та **дослідження** (якщо вони передбачені програмою) є **обов'язковою** і має значний вплив на тематичний бал.

Форми:

Контрольні роботи (тестові завдання, комбіновані роботи з відкритими та закритими питаннями).

Комплексні практичні роботи (захист проєктів, узагальнюючі роботи з картами та статистичними даними).

Оцінювання ключових компетентностей (наприклад, оцінка вміння скласти комплексну суспільно-географічну характеристику країни/регіону).

Семестрове та Річне оцінювання

Виставляється на основі тематичних оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним семестрових.